

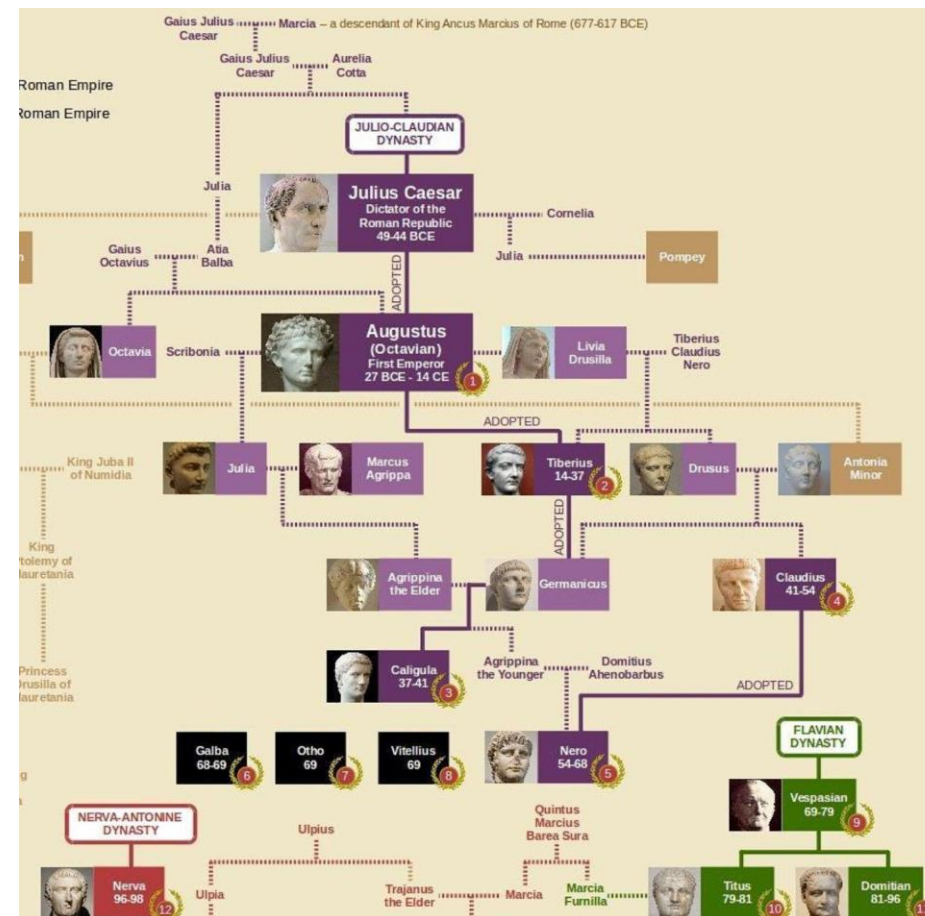
Rimsko carstvo

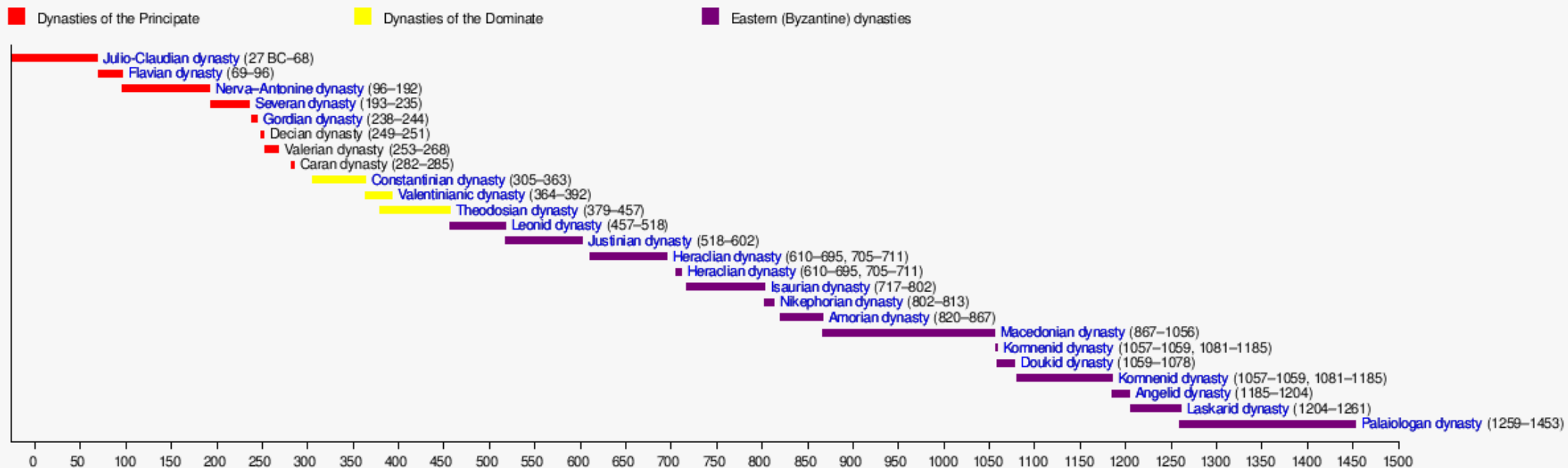
Dinastije 1.-3. stoljeća

Dinastije do 3. stoljeća

- Julijevsko-klaudijevska dinastija (27. pr. Kr. – 68.)
- Flavijevci (69.-96.)
- Nerva-Antoninska (96.-192.)
- Severinska dinastija (193.-235.)

- Nakon Severina „kriza 3. stoljeća”

Julijevsko-klaudijevska dinastija (27. pr. Kr. – 68.)

- Oktavijan (27. pr. Kr. – 14.)
 - Model careve vlasti
 - Tiberije (14.-37.)
 - Određen za vladanje
 - Jačanje pretorijanaca
 - Kaligula (37.-41.)
 - Brutalna vlast
 - Financijsko iscrpljivanje
 - Klaudije (41.-54.)
 - Neron (54.-68.)
 - Damnatio memoriae
- Pax Romana – rimski mir
 - Utvrđenje dinastijskoga principa vlasti
 - Reforma vojske (Tiberije)
 - Tenzije u odnosu sa Senatom
 - Jačanje pretorijanaca
 - Jačanje provincijskih upravitelja
 - Opći stav rimske tradicije
 - Osim Oktavijana, negativna slika
 - Klaudije – u boljem svjetlu

ŽAL ZA REPUBLIKOM

Klaudije (41.-54.)

- Tiberijev nećak
- Podrška pretorijanaca umjesto Senata
- Širi Carstvo – posebno osvaja Britaniju 43.
- Unaprijedio administraciju
- Pojednostavio dobivanje građanstva
- Gradi zimsku luku u Ostiji
- Odbio naziv imperator i unapređuje odnose sa Senatom
- Pokušaj uređenja pravne države
- Prema tradiciji: otrovan

Godina četiri cara 68.-69.

- Galba – senatorska i pretorijanska podrška
- Oton
- Vitelije – izbor vojske
- Vespazijan – vojska daje podršku istočnih provincija

Pitanje legitimiteta

Flavijevci (69.-96.)

- **Vespazijan** (69.-79.)
 - Vojni zapovjednik
 - Pragmatična vlast
 - Ekonomski rast

- Reorganizacija vojske – profesionalizacija
- Proširenje Senata – profesionalizacija
- Povećanje i sistematizacija poreza
- Jačanje **limesa**

Sinovi:

- Tit (79.81.)
 - Javna gradnja (npr. Colosseum)
 - Erupcija Vezuva
- Domicijan (81.-96.)
 - Javna gradnja
 - Autokracija
 - Pokušaj divinizacije cara
 - Damnatio memoriae

Nerva-Antoninska (96.-192.)

Stjecanje Mezije (29. pr. Kr.), Recije i Norika (15. pr. Kr.) preko Palestine, Panonije (9), Britanije (43), Tracije (46), Ponta i Germanije do Arabije, Dacije (107) i Mezopotamije (115).

- Nerva (96.-98.)
 - Pod pritiskom pretorijanaca usvaja Trajana

STABILIZACIJA VLASTI

- Ustaljuje se **model adopcije**
- **Trajan (98.-117.)**
 - **Osvajanja i gradnja**
 - **Briga za siromašne**
- **Hadrijan (117.-138.)**
 - **Konsolidacija limesa i gradnja**
- **Antonin Pije (138.-161.)**
 - **Stabilizacija i unutarnja reforma**
- **Marko Aurelije (161./169.-177.)**
- **Lucije Verus (161.-169.)**
- **Komod (180.192.)**
 - **Umorstvo i kriza**

„Zlatno doba Rima”

Najveća teritorijalna ekspanzija

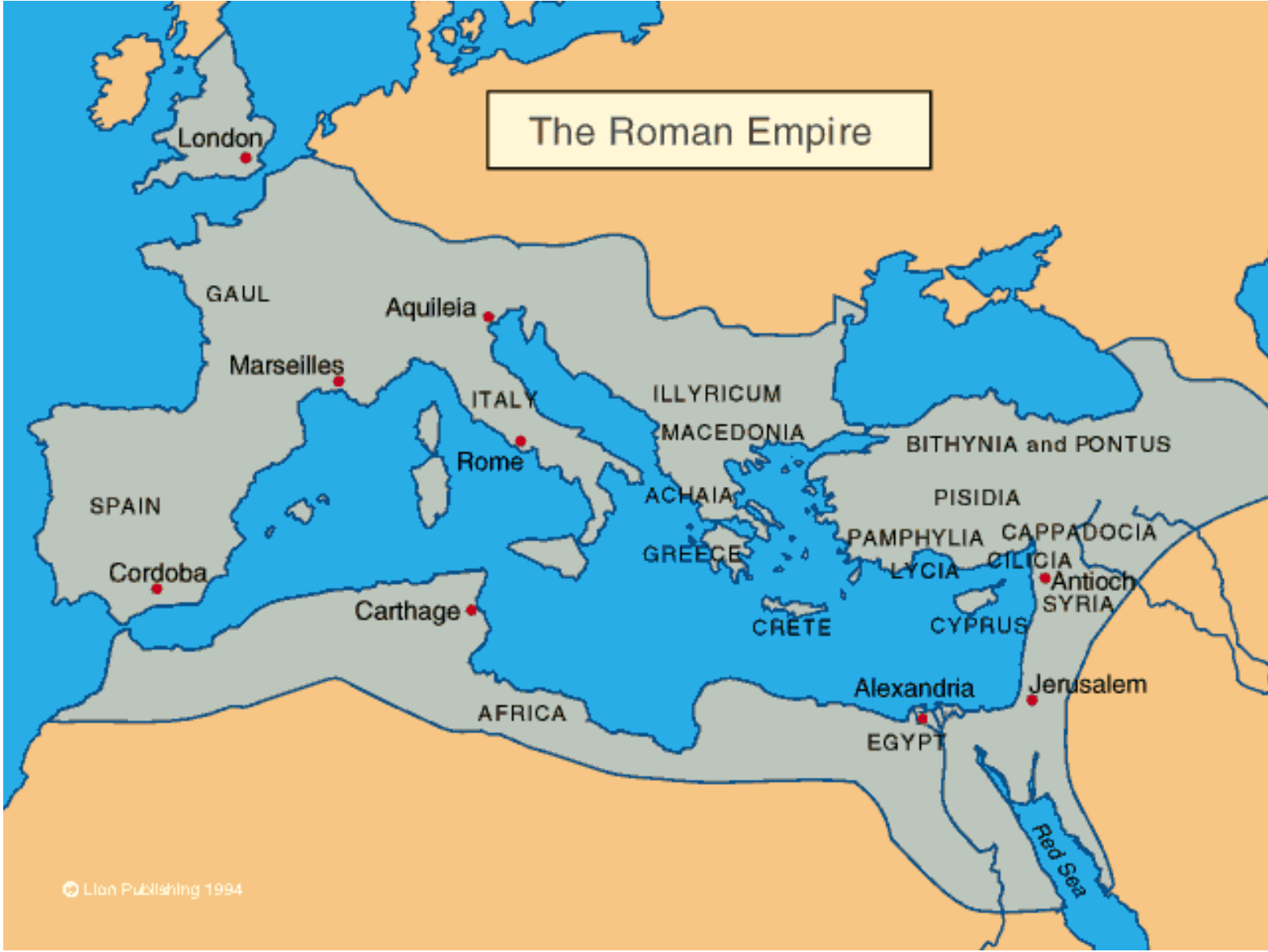
Centralizacija

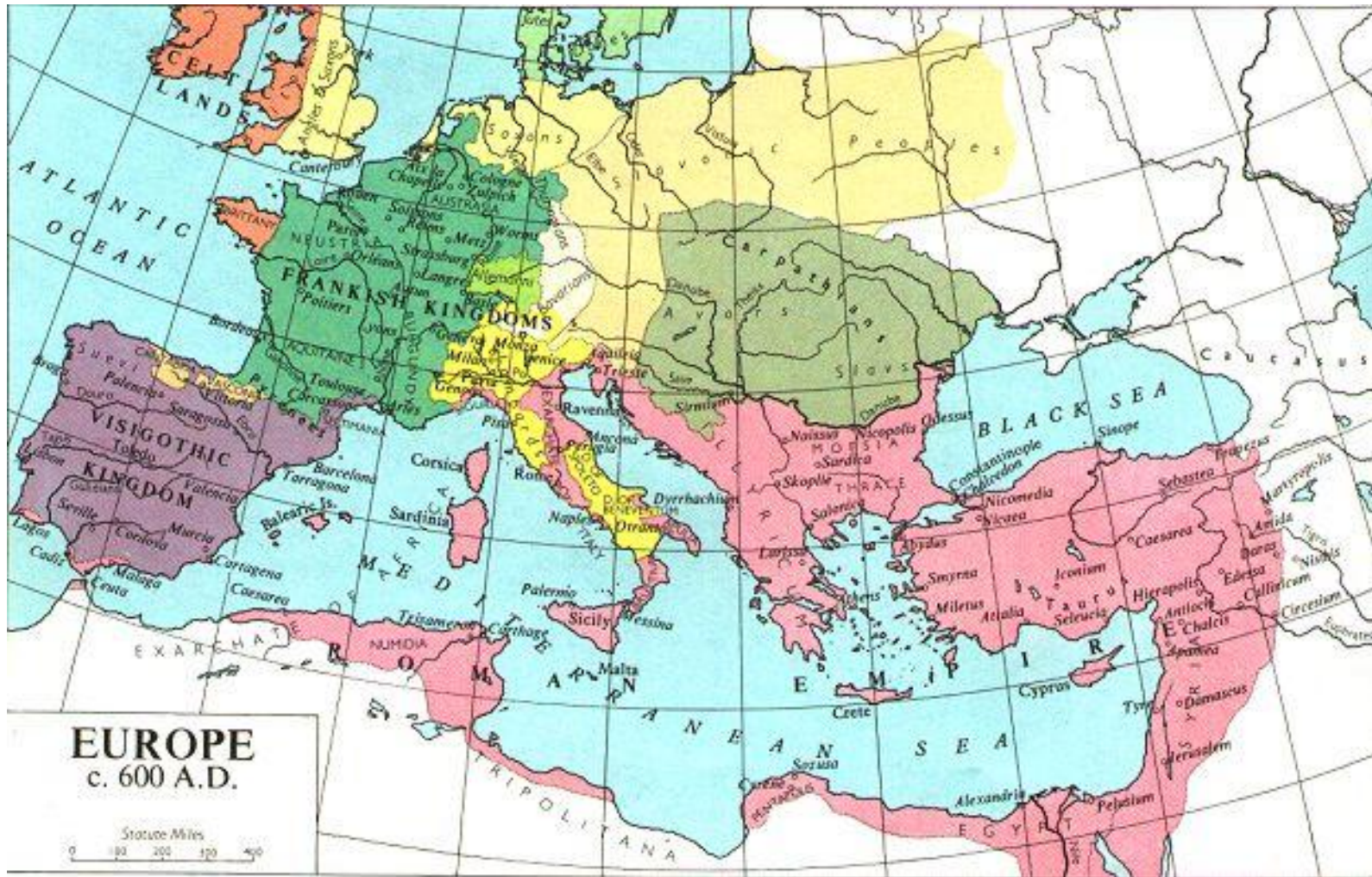
Jačanje ideje carstva – koncentracija
moći u rukama vladara

Marko Aurelije

- * prva kriza
- Model vlasti
- Sukobi s Germanima –
Markomanski ratovi

Severinska dinastija (193.-235.)

- Septimije Sever (193.-211.)
 - Legije ga postavljaju carem
- Karakala (211.-217.)
 - Zakon *Constitutio Antoniniana* (212): svi slobodni građani stekli su rimsko građansko pravo
- Makrin (217.-218.)
- Heliogabal (218.-222.)
- Aleksandar Sever (222.-235.)
- Vojna monarhija i autokratizacija
- **Barbarske invazije – pitanje koncepcije limesa**
 - Jačanje pograničnih legija
 - Aklamacija vojskovođa za careve
 - Samostalna vlast vojskovođa
- Germani, Parti i Sasanidi
- Ekonomska kriza sve do kraja 3. stoljeća
 - Porezi
 - Ustanci u Galiji

Barbari

- Malo podataka

Tacit (55.-120.) – djelo *Germania*

- Seoska kultura
- Plemenska društvena struktura
- Nema centralizirane uprave – plemenski vođe
- Ne postoji koncept države
- Ne postoji organizirana religijska struktura
- Politeizam

- [Discover Every Single Roman Emperor: The Complete Epic Story of the Roman Empire](#)